

Програма розвитку державно-приватного партнерства

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

Програма розвитку державно-приватного партнерства (Програма розвитку ДПП) — п'ятирічна програма Агентства США з міжнародного розвитку (USAID), що впроваджується компанією FHI Development 360 LLC з метою поширення державно-приватного партнерства (ДПП) як механізму для покращення надання комунальних послуг та інфраструктури в Україні.

Державно-приватне партнерство — це засноване на довгостроковому договорі співробітництво між організацією публічного сектора (наприклад, органом місцевого самоврядування чи центральним органом виконавчої влади) та приватною компанією чи підприємцем щодо надання певних послуг, які традиційно надаються державними та комунальними підприємствами і стосуються інфраструктури. При цьому приватна компанія надає послуги, користуючись активами, які знаходяться у державній чи комунальній власності. Взяті у користування чи створені протягом дії договору ДПП активи з моменту його закінчення передаються у власність державного чи муніципального партнера.

Програма розвитку державно-приватного партнерства допомагає створити в Україні середовище, сприятливе для державно-приватного партнерства (ДПП), за допомогою 5 взаємопов'язаних завдань:

- 1 Вдосконалення законодавства** для створення правового середовища, що складається із законів та підзаконних актів, які сприяють впровадженню ДПП.
- 2 Підтримка діяльності національного уповноваженого органу з ДПП** у наданні ним допомоги місцевим органам влади при залученні партнерів із приватного сектора у спосіб, що підвищує ефективність та якість комунальних послуг та об'єктів інфраструктури.
- 3 Навчання та інформування** у пілотних містах Програми розвитку ДПП, які бажають підготувати та реалізувати проекти ДПП через навчальні поїздки, семінари, конференції, а також програми просвіти, що інформують споживача про переваги залучення приватних компаній до надання комунальних послуг та обслуговування інфраструктури.
- 4 Впровадження пілотних проектів ДПП** шляхом надання допомоги пілотним містам на всіх етапах підготовки проекту ДПП: від концепції до представлення пілотних проектів на ринку і прозорого та конкурентного конкурсу, водночас, використовуючи отриманий досвід для подальшого удосконалення середовища та процесів для використання ДПП в Україні.
- 5 Запобігання глобальним змінам клімату та сприяння розвитку чистої енергетики** є наскрізним завданням, яке зачіпає всі 4 вищенаведені цілі. Програма розвитку ДПП інтегрує питання змін клімату в усі види своєї програмної діяльності на національному та місцевому рівнях, маючи на меті запобігання змінам клімату та пом'якшенню їх впливу на розвиток України.

Результати діяльності Програми розвитку державно-приватного партнерства

Створення законодавчого середовища, що стимулює розвиток ДПП:

- ✓ Підтримка розробки Стратегії розвитку ДПП та Плану дій її впровадження.
- ✓ Внесок до законодавчого та регуляторного реформування щодо ДПП шляхом активної участі у відповідних робочих групах декількох центральних органів виконавчої влади.

Підтримка національного Уповноваженого органу з ДПП (Міністерства економічного розвитку та торгівлі України):

- ✓ Визначення вимог і стандартів для техніко-економічного обґрунтування проектів.
- ✓ Допомога у розробці Методології аналізу ефективності здійснення ДПП, затвердженої Міністерством економічного розвитку та торгівлі України для оцінки та схвалення проектів ДПП в Україні.
- ✓ Надання підтримки у створенні та визначенні функцій національного уповноваженого органу з ДПП.
- ✓ Розбудова внутрішнього потенціалу кадрового складу відповідних органів через спеціальні програми навчання.
- ✓ Ознайомлення співробітників центральних органів виконавчої влади України з кращою міжнародною практикою ДПП шляхом проведення з міжнародних навчальних поїздок для українських державних службовців з метою вивчення функціонування відповідних органів ДПП за кордоном.

Навчання та інформування:

- ✓ Проведення навчальних семінарів у пілотних містах Програми розвитку ДПП для більше ніж 200 представників центральних та місцевих органів влади, приватних компаній та неурядових організацій, які отримали навички, необхідні для розробки економічно, політично і соціально обґрунтованих проектів ДПП.
- ✓ Організація форумів з ДПП для очільників місцевих органів влади та лідерів ринку.
- ✓ Організація 2 міжнародних та 1 місцевої навчальних поїздок для представників місцевих органів влади з метою вивчення міжнародного та українського досвіду ДПП.
- ✓ Організація медіа-туру з метою ознайомлення представників ЗМІ з особливостями висвітлення ДПП у їхній професійній діяльності.
- ✓ Надання підтримки пілотним містам для програм поінформованості споживачів про переваги залучення приватного партнера до постачання інфраструктурних та комунальних послуг.

Визначення та підготовка пілотних проектів ДПП

Портфель Програми розвитку ДПП включає 10 пілотних проектів ДПП, що знаходяться на різних стадіях підготовки. Вони ілюструють можливості та механізми використання ДПП для залучення приватних партнерів у покращенні надання комуналь-

них та інфраструктурних послуг у різних секторах: поводження з твердими побутовими відходами, громадський транспорт, міське паркування, енергоефективність та вуличне освітлення, міське теплопостачання, водопостачання та водовідведення, управління культурними та інфраструктурними об'єктами, утримання міських парків, охорона здоров'я, управління закладами освіти тощо.

Технічна допомога Програми розвитку ДПП для обраних міст, спільно з якими вона готує пілотні проекти ДПП, включає у тому числі таке:

- ✓ Узгодження двостороннього Плану дій щодо кожного з проектів ДПП.
- ✓ Розробка концепцій проекту для обговорення з муніципалітетами.
- ✓ Створення фінансової моделі проектів ДПП.
- ✓ Проведення зустрічей з потенційними інвесторами та операторами.
- ✓ Підготовка техніко-економічного обґрунтування.
- ✓ Розробка конкурсної документації та договору ДПП.
- ✓ Забезпечення конкурентної конкурсної процедури для вибору приватного партнера.

Запобігання глобальним змінам клімату та сприяння розвитку чистої енергетики:

- ✓ Включення складової зміни клімату у документи, які розробляються за підтримки Програми розвитку ДПП.
- ✓ Обрахунок прогнозованих скорочень викидів парникових газів у пілотних проектах ДПП.
- ✓ Проведення навчальних семінарів, які акцентують на необхідності врахування заходів щодо запобігання змінам клімату та адаптації до можливих наслідків у процес прийняття рішень.

Для ефективного досягнення своїх цілей Програма розвитку ДПП підготувала й опублікувала звіти, які аналізують специфіку українських умов і дають рекомендації щодо найбільш дієвих способів створення сприятливих умов для ДПП в Україні. Серед них такі:

- Діагностичний огляд українського законодавства про державно-приватне партнерство.
- Проблеми законодавчого регулювання у сфері державно-приватного партнерства, які вимагають першочергового вирішення у сфері ДПП в Україні.
- Державно-приватне партнерство та регулювання тарифів у секторах водопостачання, водовідведення та централізованого опалення.
- Методологія проведення оцінки ефективності проекту ДПП.
- Базове дослідження поінформованості та обізнаності населення України щодо державно-приватного партнерства.